

Nota Wet Markt en Overheid

18-12-2014

Inleiding

De gemeenteraad van Hollands Kroon heeft op 18 december 2014 met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2014 de volgende economische activiteiten aangewezen als activiteiten in het algemeen belang als bedoeld in artikel 25h lid 5 Mededingingswet:

1. activiteiten die vallen onder sportstimulering zoals het verhuren of exploiteren van gemeentelijke eigendommen voor sport of zwembaden;
2. het verhuren en/of het exploiteren van gemeentelijke eigendommen voor maatschappelijke doeleinden, waaronder volkstuinten en kinderopvang
3. anti-kraakverhuur;
4. exploitatie en verhuur van havens;
5. het verstrekken van garantstellingen;
6. het aanbieden van gemeentelijke begraafplaatsen;
7. De Belbus;
8. het aanbieden van een pasfotoservice in het gemeentehuis.

Uitgebreide motivering per besluit (Wet Markt en Overheid)

1. Activiteiten die vallen onder sportstimulering zoals het verhuren of exploiteren van gemeentelijke eigendommen voor sport of zwembaden

De gemeente verhuurt tegen lage prijzen sportaccommodaties, zwembaden of grond ten behoeve van sport en zwembaden. Daarnaast exploiteert de gemeente zelf sportaccommodaties, waaronder gymzalen.

- Als de gemeente kostendekkende tarieven in rekening brengt, gaat dit ten koste van het aanbod van sportactiviteiten.
- De gemeente waarborgt dat sporten toegankelijk blijft voor mensen met lage inkomens.
- De gemeente waarborgt het handhaven van laagdrempeligheid van sporten door middel van het hanteren van een lage prijs. Er wordt dus geen integrale kostprijs gerekend in het belang van het stimuleren van deelname aan sportactiviteiten.
- Sportactiviteiten bevorderen maatschappelijke participatie, een gezonde leefstijl en het bewerkstelligen van een positief vestigingsklimaat.
- De markt pakt de verhuur van sportaccommodaties niet op, omdat sportverenigingen niet in staat zijn om kostendekkende huren te betalen. Er is sprake van marktfalen. Daarom worden de belangen van ondernemers niet onevenredig geschaad.

Hollands Kroon verricht regulier onderhoud bij sommige sportvelden. De gemeente besteedt deze taak uit en verkoopt deze diensten onder de prijs aan de sportverenigingen. Het streven is dat in 2015 de gemeente 75 procent van de kosten betaalt en de sportverenigingen 25 procent. Voor groot onderhoud geldt dat in 2015 het streven 50 procent om 50 procent is.

- De reden dat de gemeente dit onderhoud onder de prijs (door)verkoopt, is dat sportverenigingen over het algemeen niet in staat zijn om de volle prijs te betalen. Dit is logisch, want als ze voldoende geld zouden hebben, zouden de sportverenigingen dit onderhoud wel direct bij een ondernemer afnemen.
- De belangen van ondernemers worden niet onevenredig geschaad, omdat ondernemers gewoon de marktprijs betaald krijgen voor hun diensten.

2. Het verhuren en / of het exploiteren van gemeentelijke eigendommen voor maatschappelijke doeleinden

De gemeente verhuurt tegen lage prijzen ruimtes en grond ten behoeve van maatschappelijke organisaties of maatschappelijke doeleinden. Voorbeelden hiervan zijn jongerenverenigingen, ouderenverenigingen of muziekverenigingen zonder winstoogmerk.

- Het algemeen belang is het stimuleren van de participatie van inwoners van de gemeente Hollands Kroon. Een zinvolle dagbesteding bieden en het in contact brengen van mensen met elkaar vallen hieronder.
- Door het aanbieden van deze gemeentelijke eigendommen onder de kostprijs, wordt de beschikbaarheid en toegankelijkheid van maatschappelijke organisaties vergroot. Dit geldt ook voor de verhuur van grond ten behoeve van volkstuinen of verhuur ten behoeve van kinderopvang.
- Maatschappelijke organisaties zullen in de regel niet in staat zijn om marktconforme prijzen te betalen. Daarom worden de belangen van ondernemers niet onevenredig geschaad.

Wel kijkt de gemeente naar mogelijkheden om de tarieven te verhogen naar meer reële huurprijzen. Tevens is het streven van de gemeente om in de toekomst zoveel mogelijk gemeentelijke eigendommen af te stoten.

3. Anti-kraakverhuur

De gemeente verhuurt enkele eigendommen anti-kraak.

- Het algemeen belang is het tegengaan van verloedering.
- Een ander belang is het voorkomen dat een gebouw gekraakt wordt in de tijd dat het gebouw wacht op een nieuwe bestemming, zoals sloop of verkoop.
- Het hoofddoel van de anti-kraakverhuur is niet het maken van winst.
- De huurbescherming ontbreekt, wat op zichzelf een reden is om niet de integrale kostprijs te rekenen aan de huurder.
- De schaal van anti-kraak verhuur in Hollands Kroon is erg klein, dus wordt de woningmarkt niet verstoord. De belangen van ondernemers worden dus niet onevenredig geschaad.

4. Exploitatie en verhuur van havens

De gemeente exploiteert zelf twee havens (visserijhaven Den Oever en vluchthaven Oude Zeug). Hiervoor geldt dat de liggelden van haven Den Oever lager zijn dan de naastgelegen jachthaven Marina. De gemeente Hollands Kroon vraagt namelijk voor passanten € 1,20 per nacht (per meter) en Marina vraagt € 1,75 per nacht (per meter).

De overige vier relatief kleine havens (Kolhorn, Middenmeer, De Rijd en De Haukes) worden verhuurd door de gemeente en door derden geëxploiteerd. Hiervoor geldt dat de huurprijzen onder de integrale kostprijs liggen.

- Het algemeen belang is het laten bestaan van havens. Hierdoor wordt geprobeerd de visserij en de toeristische aantrekkingskracht van gemeente Hollands Kroon te bevorderen.
- Daarnaast kunnen havens gezien worden als openbare voorzieningen en maken havens deel uit van de openbare infrastructuur. De haven Den Oever werkt tevens als vluchthaven voor de Waddenzee en er zijn geen faciliteiten zoals stroom, water, internet en kiosk / havenwinkel. Hiermee kan de lagere prijs worden verantwoord.

5. Het verstrekken van garantstellingen

Het verstrekken van garantstellingen aan bijvoorbeeld woningbouwverenigingen en sportverenigingen is een economische activiteit. Bij woningbouwverenigingen is een waarborgfonds voor 100 procent achtervang. Bij sportverenigingen is dit voor 50 procent een waarborgfonds en voor 50 procent de gemeente.

- Het algemeen belang van het verstrekken van garantstellingen is het verzekeren van het bestaan van woningbouwverenigingen en sportverenigingen.

6. Het exploiteren van gemeentelijke begraafplaatsen

In gemeente Hollands Kroon zijn tien gemeentelijke begraafplaatsen.

Het beheer van de begraafplaatsen in Anna Paulowna, Hippolytushoef en Wieringerwaard wordt verzorgd door derden. Onder beheer vallen bijvoorbeeld het delven, het openen en sluiten van graven, de dagelijks leiding van de begraafplaats en het verstrooien van as. Deze begraafplaatsen zijn wel eigendom van de gemeente.

De overige begraafplaatsen zijn in beheer en in eigendom van de gemeente. De gemeente voert de administratie en het onderhoud van de begraafplaatsen uit. Onder onderhoud valt bijvoorbeeld onderhoud van gebouwen, paden, afrasteringen en de algemene groenvoorziening onder. Er worden derden ingehuurd voor sommige van deze diensten.

Na samenvoeging van de vier gemeenten tot Hollands Kroon bleek dat er veel verschillen zaten in de tarieven. Om de tarieven gelijk te maken voor alle begraafplaatsen, zijn de leges van buurgemeenten geraadpleegd om tot een betaalbaar tarief te komen. Bij de tarieven wordt gestreefd naar kostendekkendheid, maar dit lukt niet overal.

- De Wet op de lijkbezorging (artikel 33) gaat ervan uit dat er in de gemeente een begraafplaats is. In dat opzicht is een gemeentelijke begraafplaats dus een wettelijke taak.
- Er zijn ook kerkelijke begraafplaatsen in gemeente Hollands Kroon. Deze kunnen echter niet de gemeentelijke begraafplaatsen vervangen, omdat de kerkelijke begraafplaatsen een toelatingsbeleid kunnen hanteren (alleen leden hebben toegang). De ruimte op de kerkelijke begraafplaatsen is beperkt.
- Het algemeen belang is om deze lijkbezorging voor iedere inwoner van Hollands kroon betaalbaar te houden. Er is dus een rechtvaardiging in het algemeen belang om gemeentelijke begraafplaatsen te exploiteren.
- Omdat op alle begraafplaatsen dezelfde tarieven worden gerekend en bij vaststelling van deze tarieven de leges van buurgemeenten geraadpleegd zijn, worden de belangen van ondernemers niet onevenredig geschaad.

7. De Belbus

Er rijdt in Hollands Kroon sinds 2012 een Belbus. Deze rijdt niet alleen in Hollands Kroon, maar bijvoorbeeld ook naar Schagen of Heerhugowaard.

- Gemeente Hollands Kroon behoort qua oppervlakte tot één van de grootste gemeenten in Nederland, maar in veel van de kernen is het openbaar vervoer beperkt. In sommige kleine kernen of polders is soms helemaal geen openbaar vervoer en zijn de afstanden vaak te groot om te fietsen. De Belbus zorgt ervoor dat er toch vervoer mogelijk is, zonder dat er gebruik hoeft worden gemaakt van de auto.
- De voorzieningen in kleine kernen staan onder druk, waardoor het denkbaar is dat er in de toekomst voorzieningen zullen verdwijnen. Het algemeen belang van de Belbus is dat inwoners van deze kleine kernen, waaronder rolstoelgebruikers, voorzieningen kunnen (blijven) bereiken en het verhogen van de leefbaarheid van de gemeente Hollands Kroon.
- De uitvoering van de Belbus gebeurt door een vrijwilligersorganisatie, die door de gemeente gesubsidieerd wordt. Het doel van deze subsidie is niet het vervoeren van inwoners, maar het verhogen van de leefbaarheid van de gemeente Hollands Kroon.
- De Belbus zorgt ervoor dat de gemeente bespaart op het Wmo-vervoersbudget.
- Via de ISD zijn mensen benaderd om als vrijwilliger chauffeur van de Belbus te worden. De chauffeurs kunnen op kosten van de Belbus hun taxi-pas halen, wat betekent dat zij als chauffeur in een gewone taxi mogen rijden. Ook doen mensen als chauffeur werkervaring op. Deze punten zorgen dat ISD-ers een grotere kans hebben op doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt.
- De belangen van ondernemers worden niet onevenredig geschaad, omdat de Belbus besloten vervoer is (geen openbaar vervoer). Er is namelijk lidmaatschap nodig, voordat er gebruik kan worden gemaakt van de Belbus. Een reservering van 24 uur van tevoren is verplicht.
- Voor taxidiensten is het daarnaast lastig om winstgevend te zijn, wanneer het gaat om het vervoer van en naar de kleine kernen gaat. Hier zullen namelijk weinig mensen willen in- of uitstappen. De Belbus probeert dit gat op te vullen.

8. Het aanbieden van een pasfotoservice in het gemeentehuis

In het gemeentehuis in Anna Paulowna heeft een ondernemer een pasfotoautomaat geplaatst. Hiervoor wordt geen huur gevraagd.

- Het algemeen belang is het verbeteren van de dienstverlening en het zorgen voor een snelle afwikkeling van zaken.
- Het is mogelijk om pasfoto's te laten maken in het winkelcentrum van Anna Paulowna. De openingstijden sluiten echter niet volledig aan met de openingstijden van de balie van burgerzaken.
- Het gemeentehuis ligt niet vlak naast het winkelcentrum.

De eigenaar van de pasfotoautomaat in het gemeentehuis is tevens eigenaar van een pasfotoautomaat in het winkelcentrum. Hij concurreert hier als het ware met zichzelf. Daarom worden de belangen van ondernemers niet onevenredig geschaad.